

Konferencia az illegális fakitermelésről és a környezeti bűnügyekről

2010. november 24-25-én a magyarországi székhellyel működő Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) konferenciát szervezett Budapesten az illegális fakitermelés és környezeti bűncselekmények témakörében. A résztvevők az EU tagjelölt és potenciális tagjelölt délkelet-európai országok (Albánia, Bosznia és Hercegovina, Macedónia a volt Jugoszláv Köztársaság, Koszovó¹, Montenegró, Horvátország, Szerbia), Törökország és megfigyelőként Ukrajna voltak. Mellettük több nemzetközi szervezet is képviseltette magát, mint a Világbank, az INTERPOL, az Európai Bizottság, a FAO. Képviselőt küldött, továbbá néhány olyan nemzetközi társadalmi szervezet is, amelyik ebben a témakörben tevékenykedik (TRAFFIC, INECE, GreenForce).

A konferencia célja az volt, hogy megbeszéljék a természeti erőforrásokkal kapcsolatos szabályozás problémáit a fenti országokban, javaslatok szülessenek a lehetséges megoldásokra, és létrejöjjön egy informális hálózat ezek között az országok között abból a célból, hogy segítse együttműködésüket, és támogatást nyújtson az illegális fakitermelés, valamint a környezeti bűncselekményekkel kapcsolatos jogszabályalkotásban, azok alkalmazásában és kikényszerítésében. A konferencia háttéranyaga a REC által készített tanulmány volt (Illegális fakitermelés Délkelet-Európában).

A környezeti bűncselekmények és ezen belül az illegális fakitermelés világmeéretű probléma. Az elmúlt évtizedben visszaszorításukra több nemzetközi kezdeményezés született. Ezek az intézkedések elsősorban a faanyag, az állatok, a növények kereskedelmével kapcsolatosak. Nemzetközi informális hálózatok jöttek létre annak érdekében, hogy információval, tanácsadással segítsék az érdekelt országokat. Külön meg kell említeni az INTERPOL tevékenységét, amelyik komoly szervezeti háttérrel áll a tagországok rendelkezésére.

A konferencián résztvevő országok többsége a korábbi Jugoszlávia tagállai-

ma volt. A balkáni háború okozta helyzet, valamint a szövetségi köztársaság felbomlása miatt az erdőgazdálkodás szabályozásában sok probléma jelentkezett. Valamennyi országban a tervgazdálkodást követő átmeneti helyzet kaput nyitott az illegális tevékenységeknek. A szociális okok mellett a jogszabályalkotás, a törvények betartásának és betartatásának hiányosságai miatt megnövekedett az illegális fakitermelés és a környezeti bűncselekmények száma, mértéke.

Az EU-tagjelölt és potenciális tagjelölt országok képviselői az előadásokat és vitát követően közös álláspontot fogadtak el. Megállapították, hogy a nem megfelelő intézményi és jogi ke-

reték, valamint a környezeti bűnügyek alulértékelése a fő akadály a környezeti bűnügyekkel kapcsolatos eljárásokban, és teret ad a bűnözők tevékenységéhez. Ugyancsak gondot jelent a pénzügyi és emberi háttér elégtelensége is. Kifejezik elkötelezettségüket, hogy együttműködnek a természeti erőforrások hasznosítása, valamint az illegális fakitermelés és környezeti bűnügyek területén.

A konferencia résztvevői megállapodtak abban, hogy regionális informális hálózatot hoznak létre a természeti erőforrásokkal kapcsolatos jogi szabályozás elősegítésére, az illegális fakitermelés és más környezeti bűnügyek megakadályozására. Az informális hálózat többéves segítséget nyújt egy többéves munkaprogramhoz a fenti témában. Együttműködik az érdekeltekkel, a donor szervezetekkel és országokkal. Az informális hálózat (THE-MIS) titkársági feladatait a Regionális Környezetvédelmi Központ látja el.

A magyar erdőgazdálkodás és faipar számára fontos, hogy a szomszédos régió EU csatlakozásra törekvő országai mennyiben tudnak eleget tenni az EU elvárásainak. Ezért hasznos, ha a különféle kezdeményezésekről hírt kapunk. A természeti erőforrásokkal kapcsolatos bűnözés átnyúlik a határokon, ezért a szomszédos országok közös érdeke a határozott és sikeres megelőzés, a törvények betartása és betartatása. Az erdőgazdasági szektort érintő legszembe-tűnőbb esetek (énekesmadár-kereskedelem, illegális fakereskedelem stb.) mellett még számtalan olyan eset van, aminek nem tulajdonítunk nagy jelentőséget. A figyelemfelhívásban és információáramlásban a Közép-Európa és Kelet-Európa területén tevékenykedő Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) tud segítséget nyújtani.

A REC 1990-ben jött létre. Alapítói az Egyesült Államok, az Európai Bizottság és Magyarország. Jogi alapját ma 31 ország és az Európai Bizottság által aláírt egyezmény biztosítja. Székhelye Szentendre, és emellett 17 országban van helyi irodája. Aktívan részt vesz a fontos globális, regionális és helyi eljárások-

ban, hozzájárul a környezetvédelemmel és fenntarthatósággal kapcsolatos megoldások kialakításához. Helyi irodáin keresztül elősegíti a szaktudás és információ áramlását országok és régiók felé. Célja, hogy küldetésével összhangban szakmai és pénzügyi kereteket, fórumokat biztosítson civil, kormányzati, üzleti, akadémiai és médiaszereplők és csoportok számára, segítse párbeszédüket, együttműködésüket. Az általános környezetvédelmi projektek mellett kiemelten foglalkozik a fenntartható fejlődés és az EU csatlakozási folyamat témaköreivel is.

A konferenciát a Belga Szövetségi Kormány, a Kanadai Nemzetközi Fejlesztési Ügynökség és a Finn Külügyminisztérium támogatta.

Megtekintésre javasolt honlapok:

www.rec.hu

http://illegallogging.rec.org/budapest_conference_2010.html

Gerely Ferenc

¹ az ENSZ BT 1244 sz. határozatában foglaltak szerint